

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (országgyűlési hírek; budapesti napló; bordeauxi hg Pesten, magyar játékszín, 's a' t.; ó fels. utazása; különféle: németzatnári kórház-alapítás, 's a' t.; a' budai jótékony nőegyesület mult evi munkálkodási; a' bécs-győri vasut-társaság alapszabályi; 's a' t.) Amerika. (Santacruz tönkre veretve) Spanyolország (a' cortes fölösztatva; Meer b. hivatalát elveszti; Maroto súlyos helyzete; a' mardridi kormány pénzkölesönhez jut; 's a' t.) Anglia (Macaulay ismét alsóházban; a' parlament el fog oszlani; alsóházi ülések; udv. hírek; 's a' t.) Franciaország (véres esemény Corsikában; a' ministerség előmozdítani ügyet Spanyolországban; a' republicai Moniteur miatt vádoltak pöre a' szájnegyei eskütszék előtt; a' ministerség helyzete; 's a' t.) Oroszország, Török-, Német- és Svédország. Dunavizálás.

Magyarország és Erdély.

ORSZÁGGYŰLÉSIHÍREK. Pozsony: A' jun. Skán kezdett 's 10 és 11kén folytatott kerületi ülésekben, az országgyűlési tárgyak vitatása rendjéről tanácskoztak a' követek. Jun. 11kén kerületi jegyzőkké választottak: Szentkirályi Móricz Pest, Zarka János Vas, Palóczy László Borsod és Kárasz István esongrádmegyei követek; naplókönyvi vizsgálókká pedig: Marczibányi Antal Trencsin, Bitto Benjámín Pozsony, Andrássy József Esztergam, Szentiványi Anzelm Nógrád, Nagy Pál Soprony, Kocsi-Horvát Sámuel Veszprém, Deák Ferencz Zala, Somsich Miklós Somogy, Bernáth Zsigmond Ung, Bárczay József Torna, Zsedényi Eduárd Szepes, Péchy Emanuel gr. Abauj, Hertelendy Miksa Torontal, Perényi Lajos b. Ugocsa, Kende Zsigmond Szatnár, Klauzál Gábor Csongrád megyék követei.

Pozsony, június 18ikán: Mután a' RR táblája több napig tanácskozott volna kerületi ülésekben, hol különféle tárgyak hanyattak meg, tegnap és ma a' 3ik és 4ik országos ülés volt egyedül a' RR termében; első nap tizedfél órától negyedfélig, ma pedig 9től egész ötödfélig tartván az igen számos és élénk gyülekezet; tárgya e' két országos ülésnek a' pestmegyei sérelem volt.

Győr, jun. 15kén: „Tegnap ismét szerencsénk volt ó es. kir. föls., Komáromból visszatértük városunkban tisztelhetni. Az ünnepélyes bemenet után ablaknál állva fogadák el ó fels. hű alattvalóik tisztelgő örömhangjait, 's huzamosbideig voltak kegyesek oman szemlélni az alatt cigány-zene mellett tánczoló nemzeti öltözeti párokat. Utóbb a' megye-'s városházat, katonai laktanyát, akademiát 's Benedek-rend sz. egyházat szerencsésíték legmagasb látogatásukkal ó fels. 's oman a' Ferdinánd nevű új várost tekinték meg; a' királyné ó fels. még az Orsolya-hölgyeket is boldogítja jelenlétivel, hol a' növendékek üdvözlő beszédeit kegyeskedék meghallgatni. Este a' színházban szünni nem akaró éljen! harsogott ó fels. a' különösen számukra készített páholyba léptükör. Színhazi előadás után a' pompás világitást tekinték meg ó fels. a' város főutcáiban. A' palotába visszatértük számos néptömeg üdvözlé ó fels., 's Kovács Pálnak különösen ez alkalomra készült dalát zenekíséret mellett nagyszámu kar éneklé el. Ma reggel 8^{1/2} órakor Pozsony felé folytaták útjukat ó fels., m után maradandó jelelt adák kegyességüknek. Királyunk ó fels. ugyanis az ujonnan föllállított nemesi árvaháznak 500, a' városi árvaháznak 500, a' szegényi intézetnek 600, és a' betegápoló szegényi kórháznak 300, a' királyné, ó fels. pedig sz. Orsolya szüzei zárdájának 300 pőfot méltóztattak ajándékozni.

Ó es. 's ap. kir. föls. a' komáromi javító dologház fölépítésére ezer, a' városi szenvedő emberiség számára pedig 600 pőfot kegyeskedett ajándékozni.

Budapesti napló. F. hó 15kén kisréteztül Pestre érkezék a' bordeauxi hg, 's a' „Magyar király“ című fogadóba szállott. 16dikán látogatást volt szerencsés tehetni a' nádorné ó es. kir. főségimel; 19én pedig „Nádor“ gőzösen Komáromba utazott. — F. hó 15kén jelent meg „Nemzeti Panorama“ című havirat német nyelven Chiolich Hugo triól. E' munka célja hazánkat, 's különösen Budapestet és nemzeti életünket a' külfölddel megismertetni. E' tárgyak eddig külföld előtt vagy épen nem, vagy pedig jobbadán részrehajló kézzel valának megpöndítve, 's innen történt, hogy különösen nemzeti életünkre nézve vagy ferdén, vagy pedig gúnyos lenézéssel ítélt a' külföld. Chiolich időszak irata, mennyiben az első füzet programjából ítélni, méltányosan szándékozik írni e' nagyérdékű tárgyról, 's azért hazánkban is pártolást érdemel vállolata; főleg, ha szigorú pártatlansággal szöland, és valamint a' nem érdemelt gúnyt, egy a' tulzó magasztalást is kerülni fogja. Ez első füzet hazánk történeti viszonyiról értekezik és színházunkról is említést tesz; záradékul pedig játékszín személyzetünk jelesb tagjait fösti, szellemi tehetségikre nézve. Havi irata Sad rétű velinen 12 füzetben jelenik meg évenként, 's ára 10 pőf. fr., egyes füzeteké 1 pőf.; a' munka idősb Kilian pesti könyvárusnál árultatik. — Az Eszterházy kölesön sorshuzása f. hó 15kén ment véghez Bécsben, 's első nyelvé szám, 75,062, pesti vevőnek juta 40 ezer pőf. forinttal. — Stuver nagy tűzijátéka rendkívül pompásan sikerült f. hó 16kán a' pesti városerdőben; nézők olly nagy számmal jelentek meg, hogy az összes jövedelem hat-ezer forintra ment. — A' meleg időjárát annyira kedvező e' hónapban a' hidegben fürdésre, hogy az uszóiskolát és Dunafürdőt eddig ritkán tapasztalt sokaság látogatja. — Nemzeti színpadunkon folyó hó 15kén „Veszedelmes nagynéne“ adaték; a' Kolozsvárról megérkezett jeles Lendvayné, közönségünk ez első kedvence, e' napon lépe föl először hosszas távullét után, 's a' hiányát annyira érzett közönség lelkesült örömjellekkel üdvözlé az érdemes művésznőt; 16kán „Haramjak“, új színi elrendezéssel, Schiller után Schedel Ferencz által fordítva; 17kén „Báthory Mária“, „Inez de Castro“ című német színmű után magyarosítá Dugonics; 18kán „Sevillai borbély“ (Jobb mint vendég Alma-vivát éneklé); 19kén „Molnár és gyermeke“; 20kán „Szerlem és champagne“ Gaaltól; 21én „Fekete asszony“ bohózat 3 felv.; Laborfalvi Róza

beteg. — Scheibl József a' városi tanácsul engedélyt kapotta a' hídul a' városligetig vezető utczák naponkinti öntözhetőre, mit a' vállalkozó alá-írás útján szándékozik létesíteni 's ezennel felszólíttatnak Pestbuda lakosi, hozzájárulásukkal e' vállalatot virágzásba hozni; aláírási iver minden könyvárusnál találtatnak; az utczák naponkint egyszer, kétszer; sőt szükség esetén többször is fognak öntöztetni; ohajtható, hogy a' város is mindentekövesen e' czelszerű vállalat életbe léptetésére, 's az utczai kövezet jókarban tartatására. Julius elején veendő kezdetüket az öntözések. — E' napokban egy dajka a' Dunában lábait áztatván, a' reá bizott gyermeket letévé, 's ez addig játszadozott a' tutajon, míg végre a' folyamba zuhant 's többé nem is találtatott meg. A' gondatlan szülők tanulhatnak már most, mikép kell gyermekeikre vigyázniok! — „Ost und West“ német folyóirat azt hírlé, hogy Kunoss Endre, ismert honi író, agyonlövö magát; e' hír alaptalan, mert Kunoss egészséges és Pozsonyban tartózkodik. —

(Javaslat az erdélyi gyapju-ismertetés tárgyában.) Erdélyben nem rég kezdte ugyan divatozni a' selyemjuh-tenyésztés, 's már is az erdélyi jól kezelt gyapju a' gyárak előtt nagy figyelmet nyert, de igen kis részt kivéve, a' nélkül, hogy az egyes természetők annak illető nyereségét eldelhetnék, vagy csak bár nevék juthatna ismeretre, 's ez következményes, mert hazánkban sem gyapjuvásár, sem gyár, sem gyapjuosztályzasi intézet nincs, miszerint a' természetők nagy része talán nem érkezik, más pedig restel árujával vásárra menni, 's meg van elégülve, ha a' zsidó háznál ígér gyapjuért annyit, mennyit több év óta adai szokott 's ez, az egybegyűjtött tömeget a' nélkül adja odább, hogy csak enlíte is lenne a' természetők neve, kik legfelebbaz iránt lehetnek általa jövedőre is biztosítva, hogy csak fáradozásuk van legkevesebb jutalmazva. Néhány év előtt gyapjuvásárt akart felállítani Erdélyben a' természetők egy része, de valamint egyebekben, ugyebben sem tudának egyesülni. Közélebről angol kereskedési egyesület készíté 's ada tervet előnkbe, de ennek is szokott hanyagság 's részvétlenség miatt — a' bámulásig kevés aláírásból következtetve — létre jöttét talán csak boldogabb sarjadék reménylheti valaha. Mig tehát időforgással valami jobb kilátásu pontra juthatnánk; olly erdélyi juhos gazdákra nézve, kik egy vagy más akadály miatt gyapjuikat vásárra nem vihetik, mind a' jelenre, mind kivált jövedőre nézve nem lenne sikeretlen lépés a' gyapjut első kézből osztályozó intézetbe juttatni, mi által kinek kinek saját természetmennyét ismertetni ut nyílnék. Erre nézve alulírt tudatni kívánja e' hazabeli juhos gazdákkal: hogy egy nagykereskedőház, mely nevezetes osztályozó intézetnek is tulajdonosa, bizonyos kialakult gyapjutömegek átvetele végett biztosait a' jövő jun. 20- és 25ike közt Kolozsvárra küldendi. Ki eladni szánt bár minő tulajdonu 's mennyiségű gyapjut az irt időre Kolozsvárra szállítandja, ha kíván egyezkedni azon biztosokkal, mind jelenleg jó vásárra, mind jövedőben előhaladásához irányzott díjra számolhat. Kelemen Benjámín. V. U.

KÜLÖNFÉLE: Német-Szatnár, jun. elején: „Múlt hó 26kán ment itt véghez fölszenteltetése az ó es. 's ap. kir. fősége által megengedett és Hám János püspöktől alapított kórháznak, mely az irgalmas rend szerzetesinek leend birtokában, kiket a' püspök még 1835ben hívott városunkba, 's kik azóta a' városi kórházban teljesíték emberbaráti kötelességüket, mely idő óta 614 beteget részesítének ápolásban, 's ezek közt 188 nem katolikust, és 7 zsidót. Az irgalmas szerzetesek e' napon reggeli 8 órakor 4 kocsin mentek betegekkel az új épületbe, hol Linzi József szatnár-káptalani nagyprépost néhány percz mulva ünnepélyesen fölszentelé a' kör- és sz. egyházat. Ezután fölolvastak az ó es. kir. föls. által helybenhagyott alapító oklevelet, és a' nagyprépost mindenkit megható beszédet tartott a' néphez és szerzetesekhez, mit díszmise, 's Tégd is-ten dicsérünk“ és taraczködrgés követett. Ez új intézetet egy ismeretlenül maradni akaró jóltevő hölgy 400 pőf. ftal sziveskedék megajándékozni. — E' graefenbergi vizgyógyintézet naponkint terjedő híressége és helyszínen tett tapasztalások arra bírák Posevics Sámuel szepességi rendes orvost, hogy a' karpatii bérceken hasonló jótékony intézetet létesítsen. E' célra legalkalmasbnak találá Nagy-Szalókot, mely fürdőhely Csáky grófi család tulajdona, a' központi Karpatok déli oldalán, 's 3 ezer lábnyi magoson fekszik a' tenger fölülte fölött. E' hely tökéletesen óalmazva levén az éjszakai szelek kártékony hatása ellen, mindennel el van látva, mi vizgyógyintézetnek kedvező sükert képes biztosítani. A' vendégek számára minden szükséges kényelemrül illón leend gondoskodva. E' gyógyintézet f. e. július elején fog megnyitattni. — Hazánkban jelenleg összesen 315 jól rendezett gyógyszerár van folyamatban. — S.-Sz.-György jun. 6kán F. hó 3. 4 és 5ik napjain tarták nemes három, és törvényesen egyesült Miklósvár székek alsó rendi közgyűléseit ujonnan kinevezett főtiszt helytartó Horváth Albert elnöksége alatt, melyben először a' főkormányzó ó nm. elnökileg érkezett levele által, a' flgs kir. főkormányzók rendeléséből, tudatá a' tisztelt főtiszt helytartó ezen fényes helyre lett kegyelmes kineveztetését, mire több rendbeli megjegyzéseket tevén átmentek a' törvényhatóság állását tárgyzó leiratokra; 's azok következtési-

ben szükséges határozatokat hozának, még 1837ben választott 's legfelsőbb helyen ugyan akkor megerősített tisztviselőket esketének fel, azon megjegyzéssel, hogy a' körülmények miatt csak most történhetett felesketés a' ns szék azon már régtől fogva gyakorlott szokását, miszerint tisztviselőit minden két évben újítani szokta, teljességgel ne győngithesse. Ezen vitatásokat a' legszebb rend, 's minden személyesség kikerülése az egész közgyűlés alatt, teszik nevezetessé, mely minden esetre a' ns szék rendelkezésének haladását bizonyítja. Az ülések napjaiban gazdag ebéddel vendéglé a' főtisztviselő helytartó a' ns RRket, hol a' felségért, fels. ausztriai házért, főkörmányzóért, főkörmányszék lelkes tagjaiért vidor poharak ürítettek. — Kalnok jun. 4ikén: Magában nem nagy de mégis feljegyzésre méltó gonoszság történt az elmúlt napokban falunkban. Ugyanis egy, már több ízben lübbázott 's e' miatt büntetés alatt forgott Koré Bálint nevű goromba izmos ember egy más emberhez menvén kölesön két forintot kérni, az nem adott, miért ez megnehezítvén, következő éjszaka azon embernek csürrébe ment 's ott egy szép kis borjut rozsz bicsakkal kínosan megölvén és derekban ketté vágván, utólját elvitte, ott hagyván az első felét. De a' kedvező sors e' tettet két jel által világosságra hozá, egyik a' lármára összefutott 's nyomozó eljárásának ügyes puhatolása által történt, mely szerint szombaton történvén a' tett, azt puhatolá: kivett 's miért fehér inget ma, nem várván holnapot, melyre Koré Bálint fejér ingben találtatott, 's okát annak nem tudá hirtelen adni. Másik a' csürrben felejtett pipája vala, mely soktól megismertette még jobban elárulá őt. Ezen bizonyosságoknál fogvást a' gonosztevőt tüstént vasra verék 's három kísértőt adának őrizetül melléje a' tisztvezetésig, de ő elküldvén magától ürügy alatt kettejét őrzőinek, eltöré vasát, 's futásnak eredt egy fejszével, de Kűs M ő z s e s bátor és ügyes ember által elfogatván, a' tisztvezetés vitetett, hol őt több gonoszágáról is ismerő előjárásnál fogságban várja most érdemlett büntetését. — A' Sajó mellékéről (Kentelkéről) írják, hogy azon vidéket már 20 nap óta naponként jéggel, 's patakint omló záporral vegyült viharok járják, a' folyamok kidagadva medreikből felszámíthatlan károkat 's pusztításokat tesznek, az elázott hegyoldalak sok helyeken szakadoznak (?), az utak szinte járhatlanok. Az őszi vetések a' tél zordonsága miatt kúpsztyulván, majd mind kiszántották, 's tavaszi maggal veték be helyüket, de ezek is a' millyen dús áldással kecsgettettek, épen úgy reá íjlesztettek a' reményét csak bennök helyező gazdára, annyira elsilányítá azokat a' tartós esőzés. — M ő z s k ű n máj. 28kán délutáni 3 óra tájban egy ritka szerencsétlen szerencsés történetesett, egy középkori 4 gyermekű olámló t. i. a' határról jövéen haza, a' felette sebes 's épen áradásban levő Aranyos folyam pallójáról a' folyam közepébe esett, 's annak fenekéig ment le — ekkor, a' mint aztán maga beszéle, eszébe juta, hogy száját befogja; a' víz színére emelkedvén, lábbal előre ragadtatva, tovább vitetett a' víz színén hanyatt mintegy ezer ölnyi távolságban, 's felutig még szemé nyitva 's eszmélete jelenlétén, látta 's hallotta a' folyam két partján szabadítására szaladó embereket 's kiáltásaikat — ekkor már eszméletét elvesztve jutott a' fővenytorlásra, 's ott megállapodott, egy ember hozzája uszott 's szoknyáját fogaival megragadván, uszva vitte ki a' falu felőli partra, hol egy háznál addig ápolgatak, míg életre jött, az előruhájában felakasztva volt pár eszímáját 's tojásokat sem veszítve el, ma is él. jun. 3kán; ezen megtartásnak okossággal megférhető okául azt állithatni, hogy tömött hosszú ruhái a' víz alá csapván, az igen sebes rohanású víz nem engedte elmerülni.

(A' bécs-győri vasúttársaság alapszabályi.) Miután ő es. 's ap. kir. fölsége 1838iki január 2iki határozatában Sina György bárónak előleges engedélyt méltóztatott adni a' bécs-győri vasútvonal létesítésére, aláírást nyitott a' nevezett b. ur, 's annak beírása után jogát a' részvényesekre ruházá, kik már most tökéletesen alakult részvényes társaságnak nevezik magukat, következő alapszabályok alatt: 1) E' vállalat pénzalapja 12,500,000 pengő forintból áll, 's 25ezer darab 500 pengő forintos részvényből állítatik össze, mellynek lefizetésére minden részvénybirtokos kötelezi magát, a' nélkül, hogy más utófizetésre vagy egyéb kötelezésre kényszeríthetnének. 2) A' már befizetett 10% után még fennmaradó 90% a' vállalat szükségéi kívánata szerint fizetendő. 3) A' fizetési határidőt 's mennyiséget az igazgatóság határozza meg. 4) A' befizetések mindenkor két hónappal az utolsó határrnap előtt fograk köztudomásul adani a' 15dik § értelmé szerint. 5) Ki a' meghatározott idő után 6 hét múlva nem fizeti be tartozását, a' késlekedési kamattal együtt, az kötelességének újabb 6 hét alatti teljesítésére fog felszólíttatni. 6) Ha a' 2ik határidő is süker nélkül mulnék el, ugy a' társaság vagy megfosztja jogaitól a' késkedő részvényest, 's tulajdonának nyilvánítja az általa már nem befizetett mennyiséget, vagy pedig törvényes uton teljesíteti jogigényét az elmaradt pénzmennyiségre. 7) Egész vagy részletes előlegezést a' befizetendő illetek nézve, az igazgatóság határozata előtt, nem fogad el a' társaság. 8) A' befizetett egyes mennyiségektől, fél év múlva a' 4ik § alatt kimondott határidő utolsó napja után, a' vállalkozási tőkéből 4% kamattal fizetetik, mindaddig, míg vagy az egész vasútvonal elkészül, vagy pedig a' hamarabb elvégzett pályavonal egyik részének tiszta jövedelmé az eddig befizetendő részvények 4% kamattal meghaladja. 9) Ez időponttól kezdve évenkénti osztalékot határoz a' közgyűlés, melyre felvénekint bizonyos mennyiség lerovatul fog fizettetni az igazgatóság határozata szerint. 10) A' részvényeket másra is átirathatni, teljes befizetés előtt azonban csak az igazgatóság megegyeztetével, mert a' hátra levő fizetetlen pénzmennyiségért csak a' főkönyvbe írott részvényes tartozik kezkeskedni. 11) Több részre egy részvényt nem osztathatni föl. 12) Elvesztett részvényjegyek, vagy kamattal 's osztalék-szeletek a' es. k. alsó-ausztriai kereskedési és váltótörvényeséknél jogszerűleg semmitendők meg, hogy ujakhoz juthasson a' károsult. 13) A' részvényes társaság minden joggyben, midőn mint vád ott jelenik meg és személyes jogigény miatt van idézve, a' es. k. alsó ausztr. kereskedési és váltó törvényesék alatt áll. Ugyan e' törvényesékek veti alá magát minden egyes részvényes, rang- 's lakás-különség nélkül, midőn mint részvényesek idéztetnek a' társaság iránti kötelezéseik meg nem tartása miatt. 14) E' társaság ügyei „Cs. kir. szabad. bécs-győri vasút“ czim alatt fognak vezetetni, 's a' es. kir. alsó-ausztriai váltó és kereskedési törvényesék jegyzőkönyvébe iktatandja e'

czimet, mely csak két igazgató aláírásával lehet jogszerűleg kötelező. 15) Minden jogszerűleg kötelező következményü közleményt a' es. kir. szabadítékú bécsi, budai és pesti hirlapokban háromszor fog tudatni a' részvényesekkel az igazgatóság. Az azokban meghatározandó idő mindenkor az első beiktatás napjától számítandó. 16) A' társaság ügyeit a' közgyűlés és igazgatóság kormányozza. 17) Közgyűlésre azon 100 részvényes kap meghívást, kik ausztriai alattvalók, 's közgyűlés-hirdetésekor legtöbb részvényvel bírnak. Egyenlő számú részvényesek bírása esetén betürend határoz. 18) A' közgyűlésből mindazok kizárattak, kik nem kormányozhatják szabadon vagyonukat, vagy tönkre jutottak. 19) A' közgyűlés minden tagja csak egy szózatot, vagy tönkre jutottak. 20) A' közgyűlést mindenkor az év első hónapjaiban hívandja össze az igazgatóság; mely szükség esetén rendkívüli közgyűlést is hirdethet. 21) Az összehívás a' határrnap előtt négy héttel történendő, a' tanácskozás alá kerülő fontos tárgyak jelentésével. 22) Az évi közgyűlésben a' lefolyt év számadását fogják vizsgálni, a' vállalat haladását, állapotját előadni, a' következő évre fontosb rendeleteket közre bocsátani és vitatni, 's minden részvényes szabadon tehet ekkor indítványokat. 23) A' közgyűlés határozata alá különösen ezek tartoznak: a) meghatározása az évi osztaléknak; b) a' tartalék-alap számára szükséges pénzkirendelesek; c) rendelkezés a' társaság birtokába jutó részvényekről; d) igazgatók választása; e) hosszabbítása a' fő- és szaporítása a' mellékvonaloknak; f) meghatározása a' pénzszerzési módnak barni szükség esetén; g) az alapszabályok változtatása; h) szabadíték-hosszabbítás; i) annak átruházása; k) a' társaság felosztása a' határidő eltolte előtt. Az e, g, h. alatti jogokra nézve tartozik a' közgyűlés az igazgatóságot felhatalmazni legf. helybenhagyás-kiszakozásra. 24) A' közgyűlést az igazgatósági elnök vagy helyettese vezérlel, 's a' végzéseket egyszerű szótöbbség határozza meg, kivéven a' 23ik § alatti kérdéseket e-től k-ig, mikre nézve csak általános többséggel határozhatni. Szózat-egyenlőség esetén az elnök két szózattal bír, 's eldönti a' kérdést. 25) Az ülési tárgyak 's határozatokról jegyzőkönyv fog vitetni, 's a' közgyűlés 3 tagot nevez ki kebléből e' jegyzőkönyv megvizsgálására, kik aláírásukkal valamennyi részvényesre nézve kötelező erejűvé teendik azt, az abban foglaltatandó kezelési tárgyakat pedig hiány 's gáncs nélkül bevezetneknek fogják nyilatkoztatni. 26) Az igazgatóság a' közgyűlés által választandó 10 igazgatóból áll. 27) Ezek elnököt 's helyetteseket választanak maguk közül, kiknek hátrahatása esetén a' szolgálatra vagy e' tekintetbeni egyenlőség esetén a' korra nézve legidősb viszi az elnökséget. 28) Az igazgatóság mindaddig fizetés nélkül tartozik munkálkodni, míg a' közgyűlés ellenkezőt határozand. 29) Az első választás után 3 évig fog munkálkodni a' 10 igazgató, azután pedig minden évi közgyűlésben 2 igazgató lép ki, 's új választások által fog pótoltatni. Az először választott igazgatóságnál sorshuzás határozza meg a' kilépőket, azután pedig mindenkor a' szolgálati korosbság. A' kilépők újra választhatók. 30) Munkálkodási rendszerét az igazgatóság maga határozza meg. 31) Igazgató minden Bécsben lakó részvényes lehet. A' részvényes társaságból kilépő egyszersmind az igazgatóságot teszi le. 32) Az igazgatóság Bécsben tartózkodik. 33) Az igazgatóság vezérli a' társaság minden ügyét, 's mindenütt képviseli azt mint fő 's részletes meghatalmazott, azon esetekben is, midőn az általános polg. törvénykönyv 1008 §a értelmében egyes felhatalmazások kívántatnak meg. Az általa alapszabályszerűleg teendő határozatok az egész társaságra nézve kötelezők minden tárgyban, kivéven azokat, miket a' 23ik § kizárólag a' közgyűlésnek tart fön. 34) Határozatit egyszerű szótöbbséggel dönti el. Vélemény-egyenlőség esetén az elnök kettős szózata határoz. 35) Hogy valamely igazgatósági határozat kötelező erővel bírjon, legalább 5 igazgató jelenléte kívántatik meg. A' rendes ülésekön kívül tartandókra minden egyes igazgatót külön tartozik meghíni az elnök, 's azt hitelesen bebizonyítani. 36) Az igazgatósági ülésekről jegyzőkönyv vitetik, mellyet minden az ülésen jelenlevő igazgató aláír, a' jegyzővel együtt. 37) Alapszabályokkal ellenkező határozatokért 's tettekért csak azon igazgatók felelősek, kik azokat indítványba hozák. 38) A' főpénztári ellenőrséget mindenkor egyik igazgató viszi. — Ez alapszabályok, mint egyedül kötelezők, a' es. kir. egyesült udv. kanczellária által, az 1838 jun. 18iki legf. meghatalmazás következtében, ezennel teljes tartalmuk szerint megerősítetnek. Bécs, máj. 6kán 1839. Mitrovsky Antal Fridrik gr., főkanczellár. Nadherny Ferencz, es. kir. udv. tanácsos.

(Budai jótékony nőegyesület.) Nádornék ő es. kir. f. hgsége elnöklése alatt f. e. april 29ki gyűlésében hivatalos jelentést tön a' budai jótékony nőegyesület mult 1838ki munkálkodásáról, mellyből kiviláglott, miszerint 1838ban, noha az uj-évi köszöntések fölvaltása és egyes adakozások csak 5618 f. 29 kr-ra mentek, mégis, a) a' háziszegények kaptak 5591 f. 25 kr., b) a' pesti vakok intézete 481 f. 23 kr., c) a' pesti vakok intézete egy növendék számára 360 f., d) a' 3 gyermeköví intézet, az egyenesen oda folyt segélypénzekon kívül, 2110 f.; e) Orvosságokra ment, a' gyógyszereszek által elengedett földij lerovása után, 1042 f. 23 1/2 kr.; f) 24 szegény öregasszony tartására 3166 f. 19 kr. 9) Más egyéb költségekre 2754 f. 44 1/2 kr., összesen 15,506 f. 15 kr.; végre h) az asszonyi dolgozóintézetnek munkaanyagok megszerzésére kölcsönöztek 4823 f. 25 kr. Ő es. kir. f. hgsége e' sükerrel magas elégtelőségét nyilvánítván, egyszersmind kívánatát fejezék ki, miszerint az 1825 óta létező intézeton kívül, mellyben 24 öregasszony talál minden szükségességgel ellátást, még oly intézet is alapíttassék, melly 12 olly beteg némbert fogadjon el állandó ápolásul, kik kórházban nem kaphatnak helyet. E' kívánatot legnagyobb hálás lelkesülettel fogadá a' gyűlés, mire ő es. kir. f. hgs. azonnal ezer forintot ajánlott az érintett intézet első alapjaul. E' szép példát a' jelenlevők azonnal követék 's következő mennyiségeket ajánlanak ugyan e' czéla: Brunsvik-Majthényi Mariana grnő 1000 f., Keglevich-Sándor Matild grnő 125 f., Eötvös-Lilien Anna brnő 125 f., Lederer-Trattner Fanni brnő 125 f., Orczy brnő szül. Pejacevich grnő 250 f., László-Szűcs Jozefa 125 f., Fiáth-Szeth Róza 100 f., Beniczky-Majthényi Maria 100 f., Majthényi-Bartakovics Mariana 100 f., Zlinszky-Pichler Luiza 50 f., Simoncsics-Palaczky Anna 50 fr., Thoma-Rutgers Örsze 50 f., Fritz Károly egyesületi pénztárnok 50., Gerliczy Jozefa brnő szül. Győry grnő 100 f., Vörös-Himer Katalin 100 f., Frimm János prépost és egrí kanonok 250 f. E' nevezetes ajándékok, mikhez még az is járult, hogy a' ráczkevi es. jóság-igazgatóság az intézeti házépítésre a' szükséges köveket, még az ár-meghatározás előtt azonnal helyszínére szállíttatá, ezenkül pedig Christen Ferencz budai első városi orvos 12ezer téglát ajánlott 28, és 5ezer földéglát 39 forintjával, Csekeő Aloiz válasz-

tó polgár ugyanannyit, fuvarral együtt hasonló csekély árért, és Jálies Aloiz m. kir. helytartósági fogalmazó gyakornok 4ezret ugyanazon föltét mellett, — olly karba helyezék az egyesületet, hogy f. hó 15kén, midőn az alapkövet tevő le ő es. kir. föns., már tető alatt volt az épület. Ha még több adakozó járuland bőkezűségével ez intézethez, ugy még ez évben folyamatba hozhatni azt. Az alapkő-letétel megható ünnepélylyel ment véghez. A' szertartás egyházi részét 's kő-beszentelést Kinnach építőmester áldomási követék. Ugyanazon nap délutáni 4—5 óra tájban az érin-tett 24 öregasszony lakkázat kegyeskedék látogatásával szerencsésitni ő es. kir. fönsége. —

A m e r i k a .

Ujyorki máj. 18aig terjedő lapok szerint, mellyeket Liverpool gőzös hoz a' jun. 2kán Liverpoolba, mellynek utasai között Webster Dániel, a' líres amerikai ellenzési tanácsnok is találták, legfontosabb az éjszakamerikai 's brit kormány közötti levelezés az éjszakkéleti határok iránt; az első azon ajánlatot tevő a' congressusi határozat következtében, miszerint küldessék különös ügyviselő e' kérdés miatt Londonba; Palmerston lord azonban ez ajánlatot elmellőzé: „mert az alkudozások jelen helyzeténél illyes küldetés a' kérdés-feloldást aligha könnyitené vagy előmozdítaná.“ Ellenben Palmerston l. a' pörös határisiméti fölmérését ajánlá, miben az egyesült statusok elnöke is megegyezék.

(Santacruz tökéletesen megveretve.) Ujyorki lapok szerint valosul azon perui hír, melly Santacruz tökéletes megverését rebesgeté; elveszíté ugyan is minden lovas és gyalogsrgét, pattantyságát, szóval, mindenét. Husz lo-vagtól kísértetve déli tájak felé iramlott Santacruz, üldözötve a' felingerült 's győzelmes chiliiektől. Bolivia elszakadt a' protectortul; Lima a' győzöt várja befogadásra. Csak Callao tart egyedül éjszaki Peruban Santacruzsal; ezen erősség föelmes de hasztalan ellenállást gyakorland az ellenségén. A' limai idegen kalmárok hajókra rakák áruikat; szövetség-alapításra minden remény meghiusult. Santacruz balsorsát növelé hajóser-gének vesztése is, melly ellensége kezébe jutott. A' határozó csatát, mint a' délamerikai történetben legvérengzőbb egyikét festegetik. Santacruz tábornok hírnevörökre elhunytnak látszik! Egy másik tudósítás követke-zőleg ír: „A' chiliiek 3400 foglyot, a' peruiak egész pattantyságát, min-den lovaít 's a' t. és 90 ezer dollárt ejtének hatalmukba. Moran és Urdiena perui tábornokok megölettek, őt pedig fogságba juta. Lafuenta tábornok jan. 28dikán Lima ba szándékozott vonulni; Callaoban az őrség 1500 főnyi.“ —

Ujyorki lapok szerint Mexicoban Santa Anát ünnepélyesen dictatori székbe iktaták 's Bustamente, kinek fél millió dollárt, mint lelkészségtül kényszerített kölcsönt, ajánlának meg hadiköltségül, a' szövetségek ellen készül harcra; kik Tampicoban nyugalmat élveznek. Mexia szövetséges tábornok 1500 főnyi sereggel Veracruz ellen nyomult, mellytől apr. 7én csak néhány mérföldnyi távolságban volt. Hiszik, hogy Veracruz a' szö-vetségesek karjaiba vetendí magát, Campeche már mellettük nyilatkozik. — A' veracruzai vámraktárakban iszonyu tűz dulongott, melly az ott le-rakott áruk nagyobb részét fölemészté; a' tüzoltásnál a' franczia ostrom-zári sereg igen példásan viselé magát. —

S p a n y o l o r s z á g .

(A' madridi kormány kölcsönt kap.) Az új franczia ministerség egé-szen váratlanul igen buzgón kezdí pártolni az alkotmányos ügyet. Miatán Zea Bermudez semmit nem tudá kieszközleni az éjszaki hatalmaknál a' gyászos polgárhaboru bevégzésire, 's az angol diplomatia lépési sem nyer-hetének kívánt kimenetelt, most végre elhatározó lépést szándékozik ten-ni Franciaország e' siralmas harc megszüntetésire. Ez okból Aguado urat újkölcsön-ajánlásra bírá a' parisi kormány, mi hatalmasul mozdi-tandja elő az alkotmányos tábornokok hadiszerencséjét. Aguado ajánla-tíval ajultan érkezék Madridba a' parisi gyors hírnök, 's a' válasszal tüstint spanyol hírnök indult Parisba. A' cortesföloszlatás szinte a' pa-risi kormány kívánatára történt, mivel ez biztosan velli reménylhetni, mi-szerint a' pénzkölcsön diadalt szerzend a' mérsékpártiaknak az új válosz-tásokraál. Ez év határozó lehet Spanyolország sorsára nézve. —

(Maroto saját pártja elleneben is súlyos helyzetbe jő.) A' carlosiak közt már ismét meghasonlás uralkodik, melly rövid idő mulva alkalm-a-sint igen komoly kitérésre jutand. Maroto elveszté a' trónkövetelő kegyét, 's már a' közvelemény is ellene kezd nyilatkozni. Navarrában egész zász-lóaljak tagadák meg tőle az engedelmességet, midőn Durangoba indulás-ra küldé nekik parancsot. Jun. 5én Estellában kiűtött katonai zendület híre juta Bayonneba, azon megjegyzéssel, hogy minden utcán: „Halál Ma-rotonak!“ hangzék. Diego Leon alkalmasint értesülve volt ez esemény-ről, mert azon nap 2 mérföldnyire közelített Estellához. —

(A' cortes föloszlatva. Meer b. hivatalát elveszté.) Jun. 2iki telegrá-fi sárgöny szerint a' kormányzó királyné föloszlatá a' cortest 's az ujnak összeülésire f. e. sept. 1sejét tűzé ki. — Castanos tábornok és Castroto-reno hg elfogott levelezése annyira homályba borítja a' kormány tetteit, hogy a' ministerség végre csakugyan kénytelen határozottan föllepni Meer b. ellen, mit hivatalától megfosztással kezdé gyakorlatba hozni a' mi-nisterség. Espartero maga is helyeslé a' kormány ezen léptét, azon kikötés-sel mindazáltal, hogy egyik amerikai régi barátja küldessék főkapitányul Cataloniába. E' kívánat következtében d. Geromino Valdes tábornokot bi-zá meg e' fontos hivatallal a' kormány, ki az ayacuchoi ütközet után Pe-rut földá és 1833iki tavasz elején az amescoasi szorosokban a' királyné legszebb hadseregét veszté el a' carlosiak ellenében. Seoane tábornok hajlandónak nyilatkozik Valdes régi bajtársát segédül Cataloniába kö-vetelni. Meer b. alkalmasint minden ellenszegülés nélkül fog engedni a' visz-szahívó kir. parancsnak, az mindazáltal igen kérés: vajjon Barcelona la-kosi kedvezőleg fogják e' fogadni az új kormányzót? — A' tizedszedés foly-

tatása iránt még nem egyeztek meg egymással a' ministerek, mert né-hányan közülök csak felét követelik, míg a' többi folyvást egészen ohajt-ja azt szedetni. A' föllengősdiék már általános tizedmegtagadásra szó-lítgatják a' népet.

A n g l i a .

(Alsóházi ülések. Udvari hírek.) A' jun. 6iki alsóházi ülésben je-lenté O' Connell, miszerint jun. 11kén törvényjavaslatot fog indítványoz-ni, melly a' katolikusokat fölhatalmazza, hogy Irlandban mint ügyvé-dek szolgálhassanak az egyházi törvényszékeknél, 's lordkancellárokká is lehessenek. (Halljuk! Halljuk! az ellenzési padokrul.) Wackley azon kérdéssel állott föl, vajjon nem ellenzendi e' a' ns belminister és tisztes tanworthi követ (Peel), ha ő kérelemintézést indítványozna a' királyné-hoz azon levelezés előterjesztése iránt, melly minapi alkalomkor ő föl-sége és a' tisztes baronet közt folyt? Russel erre tagadólag válaszolt, mire Wackley jelenté, hogy jun. 11én a' ház határozását szándékozik kikérni e' kérdésben. Ezután azon törvényjavaslatot olvasák föl 2szor minden ellen-zés nélkül, melly 70 ezer font sterlinget ajánl a' windsori kir. istalók pompás fölépítésire. Végre azon hivatalos tudósítások előterjesztését sür-geté Dungannon, miket a' belminister több angol és walesi hatóságtól a' chartista mozgalmak és fegyverkezések iránt kapott. Russel helyte-lennek mondá a' bizalmas közlemények előterjesztését; Sibthort ezredes ellenben igen helyesnek talála az indítványt, és hathatósan sürgeté tel-jesítését, mivel különben azt lenne kénytelen hinní az ország, hogy a' kormány rettegé elmutatni e' tudósításokat. Wackley: „A' fegyverke-zésről terjesztett hírek minden esetre tulzók voltak.“ Russel: „A' pün-kösthéti népgyülések már koránsem voltak annyira törvénytörőtlének, mikép azokat az itt-ott hallott fenyegetések után méltán várhattuk. Külö-nösen az éjszaki kerületből jelentik, miszerint az ország azon része sok-kal nyugtobb, mint eddig már huzamosb idő óta volt.“ — Grattan alsóházi követ elégtételt követelt Brougham lordtól azon beszéde némely helyei miatt, mellyet a' felsőházban a' ministerség politikája ellen monda. Brougham l. azon állítással nyugtatá meg Grattant, hogy beszédjé azon részét, melly őt haragra lebbantá, hamisítva közlék a' londoni lapok. — E' pillanatban következő történetke kering a' londoni társalgási termek-ben: „Viktória királyné ő föls. köztudomás szerint, minden tetteben ki-tűnő pontosságu szokott lenni. A' Buckingham palotában adott nagy táncz-igalom előestéjén sétalovaglásra hívá meg az orosz trónörököst a' királyné. A' nbg néhány pillanattal később érkezék a' kitűzött látáridő után, 's midőn a' királynét utóléré, már Paget lord által látá helyét elfoglal-va, 's kénytelen volt a' kísérő urak közé vegyülni, mi természetesen bosszanta a' leendő czárt. Este tánczra szólítá föl a' trónörököst a' királyné; de a' magát megbántottak vélt nbg hidegen üzené, hogy mással ígérkezék.“ — Calais felé perzsa követ érkezék Londonba, és igen gazdag ajándékokhozott a' shahitól Viktória királyné számára. — Jun. 12kén nagy gyűlést tartának a' londoni szabadelműek Sussex hg elnök-lése alatt a' lengyel menekvők ügyében. —

(Melbourne l. lemondani szándékozik. Elegy.) Majd valamennyi tory lap egyhangulag rebesgeti, hogy Melbourne l. letenni szándékozik hiva-talát, 's helyét Normanby marq. pótolandja ki. Ugyanazon lapok sze-rint a' parlament-föloszlatás még június folytában fog megtörténni. — Clarendon gr. madridi követségi állomásáról lemondott. — O'Connell máj. 30kán levelet intézett a' birminghami chartistákhoz, illy jelszóval: „A' politikában csak egy varázserő létezik, 's ez: jogszerűség.“ Iratában gancsolván kiesapongasíkat, mérsékletet 's minden erőszaktól tartózkodást ajánl nekik, végzetül pedig egyesülésre szólítja fel őket a' többi ja-vítókkal, kik a' kivihetlen általános szavazásjog helyett csak minden házbirtokosra kívánják azt kiterjesztetni, kik közé számítandók még a' tanítók és kézművesek.

(Macaulay ismét alsóházba jut. A' parlament lihetőleg el fog osz-latni.) Az alsóház egyik legközelebb ülésében (jun. 6ikán) széklet foglalt a' híres Macaulay, kit Edinburg város Abererombie helyett követte vá-loszta. A' javítási ügyet tetemesül mozdítandja elő Macaulay, ki minden-kor szabadelmű intézvények mellett küzde. Russell helyett lihetőleg Ma-caulay leend az alsóház vezére, mi minden esetre nyereség lesz a' sza-badelmű pártra nézve, mert Macaulay Anglia egyik legjelesb férfja. Mint szónokot mindenki elsőragunak mondja őt 's Brougham lordnál sokkalna-gyobb gondolat-gazdasággal bír. Radical ministerség kormányra jutását még nem mondhatni ugyan közel levőnek; de a' lehetőség ellen teljességgel nem szólhatni, főleg parlament-föloszlatás esetén, mert a' nép mostani szel-leméből számos radical válosztást jósolhatni. A' whigek állapotja most egészen a' két hónap előttihez hasonlít. A' parlament rövid idő mulva al-kalmasint el fog oszlatni. —

F r a n c z i a o r s z á g .

(A' „Republicai Moniteur“ és „Szabad férfi“ pöre a' szájne-mgei eskütszék előtt.) Paris, jun. 7kén: „Ez ügy csak a' máj 12ki események által nyert fontosságot. A' vádlottak padjan 7 jól öltözött férfit látunk he-lyet foglalni. Az első kérdésekre adott válaszköbül kiviláglik, mit senki nem gyaníta, hogy legkülönbözőbb osztályokhoz tartoznak. Külséjokről diákoknak mondanók őket. Boudin, vargamester, 25 éves, haja fekete, szemei élénkek, arcvonalmi érdekesek; Corbière, a' legidősb köztük, szürkülő hajjal bír, 's tulajdonképi élelemszerzési mestersege nincs. Au-bertin (ugyanaz, ki a' rendőrispánhoz több republicai szellemű iratot intéze), asztalos, 18 évesnek mondja magát, noha mindenki 11 eszten-dősnek hinné őt száraz kis termete miatt; tekintete értelmességre mu-tat; hosszú fürtözötű szőghaja lyányéhoz hasonlít; Fomberteant, rajz-mester, nem sokkal idősb, 's haját épen ugy viseli; Guillemín, és Le-comte, bátor tekintetű szakállas férfiak, az előbbi könyvnyomó 's 33

éves, az utóbbi 10 évvel ifjabb; Joigneau, 23 éves fiatal tudós; arcvonalmai szellemi műveltségre 's érett gondolkozásra mutatnak. A' vádlevél fölolvasása majd egész három óráig tartott. Az esküttek általa' népnek kiosztott nyomtatványok közt egy költemény is foglaltatik, melly Pantheonban igért helyet a' királygyilkosoknak. A' vádirat-fölolvasás után először is Boudin vallatásához kezdett az eskütszék. Boudin, vallomása szerint, jobbadán két legénnyel szokott dolgozni; azon szobát, mellyben a' titkos könyvnyomó intézet találtatik, nem bérlé ki, 's csak akkor látta először, midőn a' rendőrség vezeté őt oda, noha a' bérbe adó asszony egyiknek mondá őt azok közül, kik a' szerződést köték, 's a' lakbért fizeték, és noha két más némben is azt vallja, hogy többször jelent meg a' kérdéses házban. Szóval, Boudin mindent tagad. Legterhesb vádjel ellene azon körülmény, hogy pinczejében több betűformát találtak, melyek egészen megegyeznek a' republicai Moniteur betűivel. Boudin azonban a' rendőrség által mondja azokat pinczejében szét szórottaknak. Corbière megismeri, miszerint már kétszer állott politikai vétség miatt törvényszék előtt; de Perpignanban csak azért mutatott egy példányt a' republicai Moniteurbül, hogy a' rendőrséget figyelmeztetse. Állítása szerint ismétlentül kapá e' lapot. Egyébiránt nem tagadá, miszerint Ali baud írásban értesíté őt szándékáról, mit ő elmulasztá fölfedezni a' rendőrségnek. Aubertin már első ifjúságában is annyit bibelődött politikával, hogy republicanus melléknévvel tisztelék meg őt iskolatársai. E' fiatal vádlott azt vallá, miszerint csupán azért irt a' rendőrségnek a' republicai Moniteur ügyében, hogy mint politikai vádlott léphessen föl figyelmet gerjesztve a' közönség előtt. Egyébiránt örültnek mondá magát, kit már a' rövid fogság is képes vala kigyógyítani. Fomberteaut megvallá, miképp politikai vétség miatt már többször jelent ugyan meg a' vádlottak padján, de mindenkor szabadon bocsáták. Nem tagadá, hogy a' „szabad férfi” című lapot épen akkor vevé ki sajtóból, midőn a' rendőrség belépett, 's a' lakásán talált löszert sajátjának vallá; azt azonban nem akará kimondani: kitől kapta a' löszert és sajtót. Lyonból az ottani zendületi merény miatt jött Parisba, hol mint ügyviselője élt a' republicai pártnak. Guillemin szinte nem tagadá a' nevezett lap nyomásában részesültét; de Joigneaut tökéletesen ártatlannak nyilatkoztatá. Midőn az elnök kérdé: mért teezik egymást? Ezt válaszolá: „Minden republicanus teezni szokta egymást.” Fölszólítván azok megnevezésire, kik a' kérdéses tárgyban részesei voltak, állhatatosan hallgatás mellett maradt a' vádlott. — Junius Sdikán folytatók a' vallatást. Mäskor mindig rendkívül számos ember szokott az illy törvénykezésre összecsozdulni, most ellenben olly kevés jelent meg, hogy belépti jegyeket sem volt szükség osztogatni. Guillemin e' napon kivallá, hogy a' republicai lapból 2900 példányt nyomott, és Laity röpiratának egy részét szedé; azon embert azonban nem akará megnevezni, kitől a' sajtót kapá, mivel böcsületes férfinhoz nem illik az árulkodás. Lecomte 25 éves ifju, ki Pepin 35 esztendő özvegységét vevé nőül, mindent makacsul tagad, noha nyomtatáson kapá őt a' rendőrség. Joigneau, a' fiatal író, egy félig elégetett kéziratot, melly a' „Szabad férfi”-ban jelent meg, magának vallott ugyan; de azzal menté magát, hogy barátja rendelé azt meg nála, 's tudta nélkül több lényeges változtatást tón rajta. Elnök: „Ki volt azon jó barát?” Joigneau: „A' feladás gyalázatos mesterességét másokra bizom. Én nem fogok senkit vádolni.” Még egy „Communanté” című czikk szerzőjének is vallá magát Joigneau; de ugyanazon megjegyzéssel, miszerint a' polgárháborúra ingerlő szavakat tudta nélkül csuszatták abba. Ezzel vége szakadt a' vallatásnak és a' tanuk kezdének szólni. —

(Véres esemény Corsikában.) Máj. 20kán több bastiai lakos mutatni menvén falura, este vigadva tértek vissza vizen. Azon pillanatban midőn partra akartak szállani, vita támadt a' kormányos és csempörök között. Ez utóbbiak néhány csipős észrevétel miatt fölingerülve kardot huztak, 's több embert megsebesítvén, végre a' rendőrség intése daczára is megtölték puskáikat és tüzelni kezdének az összecsozdult sokaságra. Három ember halva maradt a' téren, még pedig épen azok közül, kik egy szót sem szólottak e' tárgyban. Ez eset rendkívül fölingerlé a' népet, melly ugy is mindenkor halálos gyűlölettel szokott viseltetni a' csempörök iránt. A' parkamrában már szóba hozák e' tárgyat, 's Villemain szigoruan igéré megbüntetni a' vétkeket. A' tett elkövetésekor példás mérséklettel viselé magát az ingerült nép, 's bizalmat látszék érzeni a' kormány iránt, mert különben azonnal megboszulhatta volna e' czéltalan kegyetlenséget. —

(A' ministerség előmozdítani határozza az alkotmányos ügyet Spanyolországban.) Jun. 8kán a' ministerelnök 's tengerészminister, a' tengerész-készületek nagyobbítására kívánt 5 milliónyi hitel vizsgálatára megbízott választmány üléseben, igen érdekesen nyilatkoznak e' fontos és annyira népszerű ügyre nézve. Soult tábornagy határozottan kimondá, miszerint a' kormány hathatósan szándékozik előmozdítani az alkotmányos ügyet Spanyolországban. Előadása szerint a' francia hajók ezentul nem fognak csupán arra szoritkozni, hogy a' trónkövetelő számára hajókon érkező katonaság vagy élelmi 's hadiszerek partra-szállítását gátolják, hanem mindenkor készek lesznek az alkotmányos tábornokok kívánatára a' királyné katonaságát egyik helyről másikra szállítani. Ha a' födözetük alatt levő katonaság használása rögtön szükséges találna lenni, ennek együttmunkálata tüstint meg fog történni, és szükség esetén a' katonaság és legénység partra is fog szállíttatni, miképp azt az angol hajóhad tevé Bilbao ostrom alul fölszabadításának biztosításául. Szóval, a' ministerelnök világosan kimondá, miszerint a' francia hajók vezéri parancsot kaptak olly buzgalommal mozdítani elő az alkotmányos ki-

rályné ügyét, hogy semmi tekintetben ne maradjanak az angolok mögött. A' semleges kormányok hajóira nézve oda nyilatkozték Soult, miképp a' francia hajók spanyol kikötőkbe kísérendik azokat, hol spanyol hatóságok motozandják meg, hogy valamiképp segélyt ne csempézhessenek az országba a' trónkövetelő számára. — A' junius Sdiki követkamrai üléseben 200ezer franknyi hitelt kívánt a' belminister a' juliusi ünnepekre. —

Oroszország.

Bécs, jun. 7kén: Odesszai legújabb hírek szóval sem említik az orosz hajósergeknek Sebastopolbul siktengerre szálltat 's épen olly kevéssé emlékeznek azon trieszti legújabb tudósításról, miszerint az orosz kikötőkben szállítási hajókat bérlenek. Egyébiránt az odesszai hírek szerint nem igen rettegnetni a' porta 's Mehemed Ali közötti békefelbomlástul, sőt egész bizonyossággal a' status quo fentartatásáról szólnak.

Törökország.

Bécs, jun. 8kán: Alexandriai legújabb híreik szerint május 16árul, Ibrahim basa csak 6 ezer főnyi serget tart készen határainál a' török seregnek szemmel tartása végett. Aleppóban központosított hadiereteje 35ezer gyalogságból, 5 lovas- 's 2 pattantyusezredből áll. Az ügyelősereg felállítása a' határokon világos tanúság arra, miszerint csak védeleg akar részt venni. Legújabbban is ünnepélyesen nyilvánítá e' szándékát. Aleppoi levelek valósítják az egyiptusi seregnek békés tartását, de szóval sem említik a' török seregnek Eufráton átkeltét, mi még a' konstantinápolyi hírek szerint sem valósult egészen. —

(Sud de Marseille.) Május 7étől Alexandrette előtt egy orosz corvett horgonyoz, melly orosz követet tön a' szárazföldre, ki azonnal a' török 's egyiptusi sereg felé vette útját, hogy előre nyomulásukkal hagyjának föl!

Beirutí máj. 13káiig terjedő hírek szerint a' legújabb marseillei lapokban, török pattantyuság is kelt át az Eufráton; egyébiránt e' folyamon átkelést még nem tekinthetni birtoksértésnek, mert azon birtok-részt, hová a' törökök átkeltek, az egyiptusi csapatok soha nem tarták elfoglalva, 's mint török birtokot ugy tekinték. —

Konstantinápoly, május 8kán: A' görög, örmény 's catholicus patriárkák, valamint a' zsidó főrabínus mult héten a' reis-effendihez hívtattak, ki a' szultán nevében tudatá velök, miszerint ezután a' rayák közül évenként 3 ezer ujoncot tartoznak előállítani a' török sereg számára, 's kik hídász 's árkász-testeket fognak az ezredeknél képezni; a' zsoldra nézve a' török katonával hasonló labon fognak állni, 's 5 évi szolgálat után szabadon bocsátatni. A' patriárkák 's főrabínus mély bókolattal fogadák e' szultáni parancsot 's a' kiállítandó 3ezer ujoncot ekképp oszták fel, az örmény 's görög népségből ezret ezret, a' catholicusok 's zsidók közül pedig öt ötszázat. A' rayák között a' porta e' rendelete nagy rémulést okozott, egyedül csak a' görög patriárka bátorodék e' rendszabály politikátlansága ellen felszólalni. Tan nem felejté el a' porta, hogy két év előtt, midőn a' hajósergek számára ezer görögöt kívánt ujonczul, 17ezer görög hagyá el birodalmát, kik Görög 's Oroszországban 's Ausztriában települtek le. Ha e' mostani rendszabályt szándékoznak foganatosítani, ugy még nagyobb kivándorlásra számolhatnak. Hihetőleg az örmény patriárka is emlékeztetni fogja a' portát azon 40ezer családra, kik a' török igátuli szabadulás végett Erzerum és Van basaságokból az orosz birodalomba menekültek; hasonló előterjesztések tán lebeszélendik a' szultánt szándékarul 's ujonczok helyett pénz sürgetend a' rayáktul. —

Németország.

Hannovera, jun. 1jén: Mindannak ellenére, hogy hírnököket küldözgetének szét a' követek összehívására, a' 2dik kamra, kinyitása 6ik napján sem teljes számu. Több nap óta csak egy tag hibázott; a' 44 közül többen lemondának, többen vonakodnak megjelenni; így többi közt az ifj. Langot már többször várták, ki még most sem érkezék meg 's hihetőleg el sem fogadandja a' kisebbség általi választatást. A' fővárost ismét választásra szólíták fel, melly jun. 3kán menendene véghez. —

Hamburg, máj. 28kán: Lüneburgi magányos hírek szerint Christiani tr., ki a' mai napon megnyitandó országgyűlésre Hannoverába szándékozott utazni, kabinetet irat által oda utasított, miszerint ott ne jelenjék meg, különben gondoskodni fognak olly módrul, mi őt árthatatlanná teendő. —

A' braunschweigi országgyűlés máj. 28kán Holland tr indítványára: ismételve azon biztos reményt fejezé ki, miszerint a' kormány mindent elkövetend a' szövetségi alkotmány által felruházott eszközökkel a' hannoverai törvényes állapot visszaállítása mellett 's egyuttal (mivel a' braunschweigi szavazat a' szövetségi gyűlésen most még a' hannoverai követnél van) azon kívánatot nyilatkoztatták ki, hogy mentülelőbb Braunschweig részirül követ hatalmaztassék fel a' szövetségi gyűlésekre. —

Svédország.

Stockholm, máj. 9kén: Peyron, a' tábornokkari hadszállítvány főnöke, átnézeti táblát ada ki azon nyilvános munkákról, melyeket a' hadsereg az utolsó busz év alatt létesíté. Több érdekes ponton kívül az is ki-világlik ebbül, miszerint e' husz év alatt nyilvános munkákra 50,713 katonát használtak, kik összesen 5 millió napnál tovább dolgoztak. A' sereg segélye nélkül aligha létesülhetek volna olly óriásművek, mint a' Götha-csatorna 's pedig olly rendkívüli olesó áron; az új Trollhätta-csatorna vállalkozói is katonákat alkalmazának mult évi munkálkodásoknál 's a' többi évben is hihetőleg azokat használnának; ezen új csatorna igen nagy hasznu leend a' kereskedésre.

Dunavizálás: Pest, jun. 20kán 13' 0" 6" — 21kén 12' 9" 9" — 22dikén 12' 7" 9" —